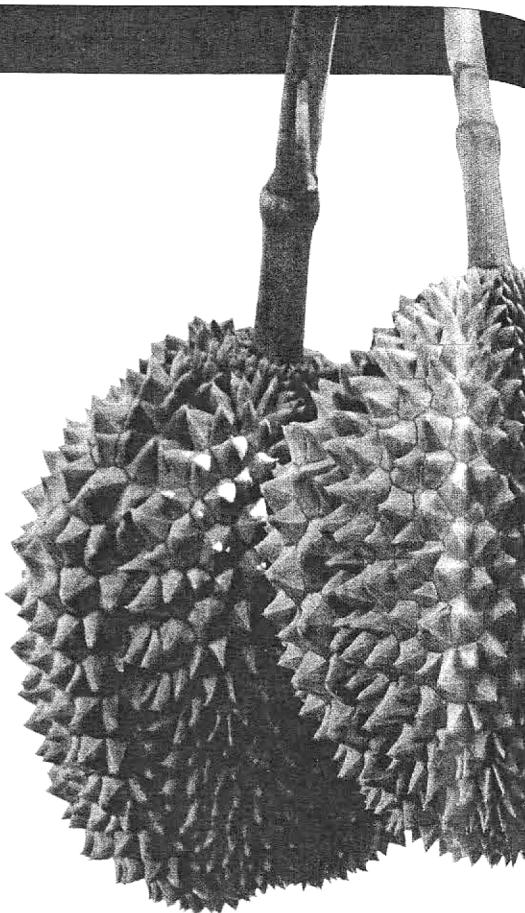

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติ เป็นอันดับหนึ่งของโลก มีศักยภาพการผลิตประมาณปีละ 3.024 ล้านตัน หรือกว่าหนึ่งในสามของการผลิตยางของโลก มีอัตราการเพิ่มร้อยละ 5-8 ต่อปี ผลผลิตข้างต้นได้จากสวนยางประมาณ 15.35 ล้านไร่ ที่กระจายในภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งร้อยละ 93 หรือกว่าล้านสวน เป็นสวนยางขนาดเล็ก มีเนื้อที่สวนยาง 13-25 ไร่ มีเกษตรกรชาวสวนยาง 6 ล้านคน หรือร้อยละ 10 ของประชากรของประเทศไทย และเมืองยางพาราพืชเศรษฐกิจตัวสำคัญของประเทศไทย มีจำนวนมากและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศไทยอย่างมหาศาล ก็ย่อมเป็นการด้อยค่าอย่างที่สร้างสรรค์อุปกรณ์หุบฯ เสริม การกำลังสวนยางพารา เพราะถึงอย่างไรก็ย่อมเป็นของใช้คุ้มค่าอยู่ดี อย่างเช่นถ้วยรองน้ำยาง

“จอกยางเปลือกทุเรียน” ไอเดียสุดแจ่ม! จากผลไม้

ถ้วยรองรับน้ำยางหรือที่คนภาคใต้เรียก “จอกยาง” เป็นผลิตภัณฑ์คู่กับการทำสวนยางของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ซึ่งไม่ว่าจะทำจากวัสดุอะไร ย่อมต้องซื้อยู่ดี เรียกได้ว่าที่ไหนมีสวนยาง ที่นั่นย่อมต้องมีจอกยางแน่นอน จอกยางเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ช่วยกักเก็บน้ำยางเมื่อเวลากรีดยาง และความต้องการใช้ในสวนยางแต่ละแห่งมีปริมาณจำนวนมากจากยางมากตามจำนวนของต้นยางนั้นๆ ตั้งนั้นจอกยางจึงถือเป็นสินค้าชนิดที่จำหน่ายได้อยู่ตลอด

ในฤดูร้อนผลไม้ไทยต่างให้ผลผลิตโดยพร้อมเพรียงกันทั้ง เงาะ มังคุด มะม่วง รวมถึงทุเรียนด้วย แต่ดูเหมือนว่าทุเรียนจะต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บขยะที่เหลือจากการบริโภคมากสุด ทุเรียนผลใหญ่แต่ด้านในมีเนื้อบริโภคไม่ถึงครึ่งเปลือกทุเรียนที่เหลืออยู่เป็นขยะที่สร้างกลิ่นเหม็นได้หากจัดเก็บไม่ถูกต้องและกล้ายกเป็นว่าเปลือกทุเรียนได้กล้ายเป็นขยะที่สร้างปัญหามากที่สุด เพราะต้องใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บมาก และจะส่งกลิ่นมากหากกำจัดไม่ทันหรือไม่ถูกวิธี แต่ปัญหานี้ก็มีเรื่องที่น่าดีใจว่าปัญหาขยะทุเรียนกำลังจะหมดไป เมื่อมีกลุ่มนักศึกษาจากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต นำขยะจากเปลือกทุเรียนมาเป็นอุปกรณ์ใช้งานในสวนยางพาราได้สำเร็จ

ผลงานนี้เป็นหนึ่งในโครงการต้นกล้าสีขาว ของธนาคารกรุงไทย ได้จัดประกวดแผนงานจัดการธุรกิจในนักศึกษา ระดับปริญญาตรีทั่วประเทศไทย ภายใต้แนวคิดนำแนวพระราชดำริเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการ ด้วยความร่วมมือจากมูลนิธิประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับปี 2553 การประกวดได้เสร็จสิ้นไปแล้ว แต่กว่า 40 โครงการจากผลงานนักศึกษา มีไอเดียและแนวคิดที่สามารถนำไปต่อยอดพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนได้อย่างแท้จริง

กลุ่มนักศึกษาจากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ภายใต้ชื่อทีมร่วมใจพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย นายบิยังค์ ไทรแก้ว, นางสาวกัลยา คงเนย, นายชนะพล มนีรัตน์, นายศุภฤกษ์ มาลัยมาตย์, นายวิชรพงษ์ ฝอยทอง โดยมีอ.นิศานาถ มั่งคิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ส่งโครงการเปลือกทุเรียนเพื่อสวนยางพาราเข้าประกวด

วิชรพงษ์ ฝอยทอง สมาชิกของทีมร่วมใจพัฒนา เล่าถึงที่มาของไอเดียนี้

จุดเด่นของจอยางพาราเมื่อเทียบกับวัสดุที่ใช้อยู่เดิม คือน้ำหนักเบา (350 กรัมต่อชิ้น) ใช้งานได้ยาวนาน ภายในเคลือบมันเงางามให้กวาดน้ำยางได้ง่าย และกำให้ขี้ยางไม่ติดกันและปากกว่า พิเศษด้านนวัตกรรมยางไม่หลุดเมื่อยืด กันกัวยกลมเมบซึ่งการพลีตยังคำนึงถึงองค์ความรู้ในการกวาดน้ำยางได้โดยง่าย สามารถตั้งพื้นและซ่อนกันได้ ตากไม่แตกแม้จะหล่นลงบนพื้นคอนกรีต ใช้วัสดุพลีตได้เร็วเฉลี่ยแล้ว 30-50 ใบต่อวัน และมีสีขาวสามารถมองเห็นได้ง่ายในเวลากลางคืน

ว่า เริ่มต้นจากการเดินเข้าไปในตลาด
เห็นขยะจากเปลือกหุ้เรียนจำนวนมาก ซึ่ง
ไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างใด นอกจากนำไปเป็น
ที่รวมกับขยะอื่นประกอบกับได้พูดคุย
กับเพื่อนที่อยู่ในภาคใต้ที่ทางบ้านมี
อาชีพทำสวนยางพารา ได้ทราบว่า
เกษตรกรต้องใช้จอยกยางพาราถ่ายรับน้ำ¹
ยางพารา หรือคนใต้เรียกว่า “จอยยาง”
จำนวนมาก ซึ่งในแต่ละปีต้องเปลี่ยน
 เพราะหมดอายุการใช้งาน ซึ่งวัสดุที่ทำ
 จอยยางพาราสีทึ้งพลาสติกและเซรามิก
 อุปกรณ์อย่างหลังนี้มักจะแตกแตกเสียหาย
 บ่อย ส่วนของยางพาราพลาสติกเมื่อใช้
 ไปนานวันเข้าจะบรรจุน้ำยาางได้น้อยลง
 เพราะเศษน้ำยางที่เหลือในแต่ละวัน
 เข้าไปเคลือบจนออกหนาขึ้น

สำหรับวิธีการขัดปัญหาเปลือกอก
ทุเรียน ที่มีร่วมใจพัฒนานำเปลือกอกทุเรียน
มาแปรรูปเป็นจอยกางเกง โดยนำเปลือกอก
ทุเรียนสตดมาหั่นแล้วปั่นให้ละเอียดผสม
กับปูนปลาสเตอร์ แล้วเทลงในแม่แบบ
จนเต็มแล้วอัด จากนั้นนำไปตากแดด
ประมาณ 2 วัน ขั้นตอนต่อมา นำจอยก
ยางมาพ่นน้ำยาเคลือบเพื่อความแข็งแรง
ทนทาน โดยปริมาณเปลือกอกทุเรียนสตด
(อายุไม่เกิน 3 วัน) จะได้มแม่แบบ 2 อัน
(ขนาดบรรจุ 850 มลลิเมตร) ใช้ปูน
ปลาสเตอร์ในปริมาณ 100 กรัม
เมื่อริมตันโครงการ ทีมร่วมใจ

พัฒนาได้เก็บข้อมูลพบว่า “จอกย่าง” เป็นอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต่อกระบวนการ เก็บเนื้อวัวของพาราเป็นอย่างมาก ปัจจุบันมีปริมาณการใช้ถัวรับน้ำยาาง พาราเมื่อคิดตามพื้นที่ที่เพาะปลูกทั่วประเทศ 12.6 ล้านไร่ เฉลี่ยชาวดูนายนางจะ ปลูกได้ 70 ตันต่อพื้นที่เพาะปลูก 1 ไร่ คาด ว่ามีความต้องการใช้ “จอกย่าง” ไม่ต่ำกว่า 850 ล้านใบ อีกทั้งมีแนวโน้มว่าจะใช้ใน ปริมาณที่สูงขึ้น เพราะพื้นที่การปลูก ยางพาราย้ายตัวสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เพราะยางมีราคาก็

ปัจจุบันจอยางที่ทำจากเซรามิก
ที่ชาวสวนใช้มีราคาจำหน่ายไปละ 7 บาท
และจอยางพลาสติกไปละ 3 บาท แต่มี
น้ำหนักเบา ทำให้ปั๊ลมระหว่างที่แขวน

ໄວກັບຕັນ ມີອາຍຸກາຣໃໝ່ງານລັ້ນເພີ່ມ 2 ປີ
ອີກທັງເນື່ອເສື່ອມສປາພຈະກລາຍເປັນຂະໜະ
ພລາສຕິກສຮັງກວາຣໃຫ້ກັບຊາວສວຍາງ
ພາຣາ ສໍາຫັບຈອກຍາງຈາກເປົ້າອຸຖ່ຽນ
ຮາຄາຢູ່ກວ່າຈອກຍາງພລາສຕິກຣາຄາຕັນ
ຖຸນອູ່ທີ 1 ບາທດ້ອໍ້ນ

ชนะพล มณีรัตน์ หนึ่งในสมาชิกของทีมให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำหรับจุดเด่นของจอยางพาราเมื่อเทียบกับวัสดุที่ใช้อยู่เดิม คือน้ำหนักเบา (350 กรัมต่อชิ้น) ใช้งานได้ยा�wanan ภายใต้เคลื่อบมันเงาทำให้การดูน้ำยาางได้ง่าย และทำให้น้ำยาางไม่ติดกันและปากถ้วย ผิวด้านนอกหยาบไม่หลุดเมื่อย่าง กันถ้วยกลมมนชึ้ง การผลิตยังคำนึงถึงองค์ความของการกราดน้ำยาางได้โดยง่าย สามารถถอดตัวชิ้นและซ่อน

“

จอกย่างที่มีส่วนผสมของเปลือกทุเรียนยังประยุกต์มาใช้เป็นกระถางเพาะชำกล้าวยางพาราได้ด้วย ด้วยคุณสมบัติที่เด่นคือมีน้ำหนัก 380 กรัมต่อบริบูรณ์ สามารถปลูกลงดินได้ เพราะกระถางจะย่อยสลายลงในดิน และยังเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ได้ในตัว วิธีการเพาะเมล็ดยางพาราลงกระถางที่ย่อยสลายได้ช่วยกำให้รากแทรกขึ้นด้วยตัวเอง สามารถใช้งานได้เลย

”

กันได้ ตกไม่แตกแม่จะหล่นลงบนพื้น คอนกรีต ใช้เวลาผลิตได้เร็วเฉลี่ยแล้ว 30-50 ใบต่อวัน และมีสีขาวสามารถมองเห็นได้ง่ายในเวลากลางคืน

จอกย่างที่มีส่วนผสมของเปลือกทุเรียนยังประยุกต์มาใช้เป็นกระถางเพาะชำกล้าวยางพาราได้ด้วย ด้วยคุณสมบัติที่เด่นคือมีน้ำหนัก 380 กรัมต่อบริบูรณ์ สามารถปลูกลงดินได้ เพราะกระถางจะย่อยสลายลงในดิน และยังเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้ได้ในตัว วิธีการเพาะเมล็ดยางพาราลงกระถางที่ย่อยสลายได้ ช่วยทำให้รากแทรกขึ้นด้วยตัวเอง แข็งแรงและทนทานมากขึ้น

ด้าน กัญญา คงเนย ผู้หญิงคนเดียว ของทีม ที่ทางบ้านมีอาชีพสวนยาง จนกลายมาเป็นไอเดียทุเรียนเพื่อยางพาราของเพื่อนๆ บอกถึงข้อดีของแนวคิด

นี้ว่า ผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะช่วยลดค่าใช้จ่ายของชาวบ้าน เพราะใช้วัสดุในห้องถัง และยังสร้างอาชีพเสริมให้กับชาวบ้าน หากมีการนำไปต่อยอด

ขณะนี้โครงการของเรอได้ขยายผล ด้วยการไปทดลองใช้จอกย่างพาราจากเปลือกทุเรียน กลุ่มชุมชนบ้านคลองขันหก ต.กะเปียด อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช อันเป็นบ้านเกิดของเรอ

“ชาวบ้านแต่ละบ้านจะปลูกต้นยาง ครอบครัวไม่ต่ำกว่า 1,000 ต้น เรายังดำเนินการให้ชีวิตชาวบ้านสน ใจจะทำในรูปสหกรณ์ กำลังอยู่ในขั้นตอนเจรจา ซึ่งโครงการนี้ต้องทำหน้าร้อน เพราะเป็นช่วงที่ทุเรียนออกดอก ชี้แจงแต่ละบ้านมีต้นทุเรียนอยู่แล้ว และบางบ้านอาจมีใน จ.นครศรีธรรมราช มีทุเรียนออก 2 ฤดู ที่ อ.ลำสะแก เห็นว่าเป็นโอกาสกว่าหมู่บ้านอื่น”

กัญญาบอกถึงผลสำเร็จของการที่ถึงแม้จะเป็นแค่แผนงานของนักศึกษา ก็ตามที่ได้ช่วยกันก่อ起มรับ

ระหว่างการทำโครงการทั้งการจัดเก็บข้อมูลและการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชาวบ้านมีเวลาไม่มากนัก พอยกับงบประมาณที่ทางโครงการให้ที่มีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกันในช่วงทำโครงการอยู่ในช่วงหน้าฝนที่ทุเรียนยังไม่ออกผล แต่ใจเดียวเลิกจากกลุ่มนักศึกษาไม่เกิดตตอบโจทย์ในหลาย ๆ เรื่องทั้งด้านสิ่งแวดล้อม การลดค่าใช้จ่ายเพิ่มรายได้ และใช้วัสดุที่มีห้องถังก่อให้เกิดความยั่งยืน

สุดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักการที่ว่า มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สะท้อนให้เห็นว่า โครงการ “กรุงไทย ต้นกล้าสีขาว” ได้สร้างประโยชน์ให้กับสังคมในระยะยาวในการสร้างทุนทางปัญญาให้กับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์และทัศนคติที่ได้รับจากโครงการไปปรับใช้ในชีวิตจริงในการประกอบอาชีพ

นอกจากนี้สิ่งที่นักศึกษาจะได้รับความรู้และข้อคิดด้านจริยธรรม ธุรกิจแล้ว ยังได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ และปฏิบัติเชิงจริยธรรม อันเป็นสเมือนการปลูกเพาะต้นกล้าจริยธรรมให้เติบโตงอกงามอย่างยั่งยืน ในสังคมไทยต่อไป ●

